

Behovet av testamente

I dag är det allt vanligare att även yngre människor funderar över och frågar sig om de har behov av att upprätta ett testamente.

Lagens regler säger att om man är gift och har gemensamma barn så ärver den sist avlidne maken/maken den först avlidne. De gemensamma bröstarvingarna får vänta med att få ut sitt arv tills båda makarna har avlidit. Det är en trygghet för makar med gemensamma barn. Många par som lever i ett äktenskap med endast gemensamma barn anser av den anledningen att de inte behöver upprätta något testamente.

Det kan dock finnas anledning för makar i dylika traditionella relationer, utan särkullbarn (barn utom äktenskapet), att trots lagens regler som skyddar efterlevande maka/make ändå upprätta testamente.

En sådan anledning kan vara en vilja att skydda vad bröstarvingarna slutligen ärver efter makarna, så att det barnen ärver inte kan komma att ingå i bröstarvingarnas ev. bodelning i anledning av äktenskapsskillnad eller samboseparation. Makar kan i testamente förordna att allt vad som bröstarvingarna kommer att ärva efter föräldrarna skall vara bröstarvingarnas "enskilda egendom". Med förordnandet om enskild egendom följer att om bröstarvingarna är gifta eller sambo, och sedan skiljer sig eller separerar, hålls det som bröstarvingarna ärvt med föreskrift om enskild egendom utanför bodelningen mellan dem och deras respektive. Föreskrift om att arv skall utgöra enskild egendom måste ske via upprättande av testamente.

Det kan också finnas anledning att upprätta testamente i ovannämnda fall, om man som makar är oroade för vad som kan komma att hända med arvet efter dem om båda makar avlider när bröstarvingarna är underåriga. Det finns en möjlighet för

föräldrar att då förordna om "särskild förvaltning" vilket sker genom föreskrift i testamente. Föräldrarna kan förordna att någon person som de litar på skall förvalta barnens arv, tills de uppnått en viss ålder. Man kan via testamentet föreskriva hur den som utses till särskild förvaltare skall hantera arvet till bröstarvingens bästa.

Om en maka/make som lever i äktenskap med endast gemensamma barn har fått ett arv eller en gåva såsom enskild egendom (tex en släktgård) kan också testamente behövas. Om den maka/make som äger släktgården vill vara helt säker på att den kommer att gå i arv till kommande generationer, bröstarvingar, måste testamente skrivas. Om inget testamente upprättas så kommer efterlevande maka/make att ärva även den enskilda egendomen med fri förfoganderätt, vilket innebär att efterlevande maka/make kan sälja eller ge bort egendomen.

I och med de nya familjekonstellationer som blir allt vanligare, där barn utom äktenskapet finns, bör man också fundera över behovet av testamente.

Om två parter med barn från tidigare relationer gifter sig med varandra, och de varken har eller får gemensamma barn, då går inte någon del i arvet efter den först avlidne makan/maken till den sist avlidne. Kvarlåtenskapen efter den maka/make som avlider först fördelas då direkt mellan den först avlidnes bröstarvingar. Om makar i detta fall vill tillförsäkra varandra arvsrätt måste testamente upprättas. Om makar med särkullbarn har gemensamma barn så ärver efterlevande maka/make det gemensamma barnets andel i arvet efter den först avlidne. På så sätt kommer en viss del av arvet efter den först avlidne den efterlevande till godo. Genom testamente kan man dock tillförsäkra den efterlevande en större del i arvet.

Det kan alltid vara av värde att konsultera advokat för att ta reda på om man är betjänt av att skriva ett testamente eller om man kan vara lugn för att det blir som man vill utan att sådan handling upprättas.